

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/35/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316207302
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8316207302.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Diány Vlčkovej, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanej: V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX M. XX, o zaplatenie 4066,20 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 22.11.2017 č.k. 18Csp/38/2016-120 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné zo dňa 02.01.2018 č.k. 18Csp/38/2016-133 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku, ktorým bola žalobca v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku o trovách konania.

Nárok na náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu 30.4.2016 v časti prevyšujúcej sumu 1.252,39 eur. Uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.984,51 eur s 5,25 % úrokom z omeškania ročne od 1.5.2016 do zaplatenia a povolil žalovanej uvedenú sumu splácať mesačnými splátkami vo výške 50,- eur vždy do 30.-teho dňa toho-ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola dňa 9.11.2011 uzavretá zmluva o úvere - dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 5.000,- eur s uvedením úrokovej sadzby, počtu a výšky mesačných splátok, dátumu splatnosti splátok, výšky RPMN a priemernej hodnoty RPMN, ako aj celkovej výšky nákladov. Z dôvodu neplnenia si povinností nesplácaním dohodnutých mesačných splátok, právny predchodca žalobcu dňa 28.11.2014 vyzval žalovanú na zaplatenie 4.938,70 eur z dôvodu, že ku dňu 28.11.2014 vyhlásil pohľadávku za splatnú v celom rozsahu. Z výpisu z účtu žalovanej k 30.4.2016 vyplýva, že dlžná suma istiny bola 4.066,20 eur a ku dňu zosplatenia úveru suma vyčíslených úrokov bola 1.632,39 eur. Na istinu úveru boli započítané úhrady žalovanej vo výške 933,80 eur, na poplatky 193,13 eur a na zmluvné úroky a úroky z omeškania 1.478,56 eur. Žalovaná v prospech žalobcu pred podaním žaloby uhradila sumu 2.635,49 eur a po podaní žaloby sumu 230,- a 150,- eur v celkovej výške 3.015,49 eur. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., a to údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je totiž uvedená iba výška mesačnej splátky a ich počet. Z uvedeného nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky, teda, aká je výška splátok istiny, úrokov, príp. ďalších poplatkov.

Na podporu svojej argumentácie poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky. Žalovaná bola tak na istine úveru povinná zaplatiť sumu 5.000,- eur, teda suma, ktorá jej bola zo strany právneho predchodcu žalobcu reálne poskytnutá. Keďže v prospech právneho predchodcu žalobcu uhradila sumu 3.015,49 eur, žalobca má nárok iba na vrátenie peňažných prostriedkov vo výške rozdielu poskytnutého úveru a realizovaných úhrad, teda vo výške 1.984,51 eur, vrátane zákonného úroku z omeškania a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Pre úplnosť uviedol, že ani poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané, nezodpovedá ust. § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný ako klient označením uvedeného produktu mal súhlasiť s tým, aby bol poistníkom poistený pre účely poistenia schopnosti splácať úver. Žalobca nijako súdu nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia, nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia. Uvedenie údajov o prijatí súboru poistenia tak, ako bolo uvedené v zmluve o úvere, bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaná sa pre poistenie nerozhodol po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika. Vzhľadom na nepriaznivú finančnú situáciu umožnil žalovanej predmetnú pohľadávku splácať mesačnými splátkami vo výške 50,- eur. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p.. Uviedol, že v danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 5.936,56 eur a súd prvej inštancie priznal žalobcovi len zaplatenie sumy 1.984,51 eur, teda úspech žalobcu predstavuje 33,43 % a úspech žalovanej 66,57 %. Nakoľko žalobca mal úspech len čiastočný a žalovaná si nárok na náhradu trov konania neuplatnila, súd túto stranám sporu nepriznal.

3. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 2.1.2018 vydal opravné uznesenie s dátumom právoplatnosti 15.1.2018 o oprave výrokovej časti rozsudku doplnením „stranám náhradu trov konania nepriznáva“.

4. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť a žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

5. V dôvodoch odvolania uviedol, že nesúhlasí s právnym záverom súdu prvej inštancie o absencii výšky, počtu a termínov splátok úveru podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.. Poukázal pritom na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.4.2017 pod sp. zn. 11Co/39/2016, ako aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C - 42/15. Z ich záverov nesporne vyplýva, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Zároveň Súdny dvor dospel k záveru, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Žalobca má za to, že predmetná zmluva o úvere jasným spôsobom obsahuje údaje o výške, počte, ako aj termíne jednotlivých splátok. Na základe uvedeného preto vyššie uvedenú zmluvu o úvere nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že táto neobsahuje matematicky spočítanú celkovú čiastku úveru, ako aj výšku, počet a termíny splátok, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že zmluva o úvere priamo nemusí takýto údaj obsahovať, ale postačí, ak sa takáto informácia na základe zmluvy o úvere dá identifikovať, čo v danom prípade zmluva o úvere spĺňa.

6. Ďalej považuje za nesprávny právny záver súdu prvej inštancie v bode 28 odôvodnenia rozsudku, v zmysle ktorého nemalo dôjsť k vzniku poistenia schopnosti žalovaného úver splácať. Poukázal na ust. § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom patrí aj poistné, avšak za predpokladu, že ich uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok. V danom prípade išlo o poistenie dobrovoľné vo forme doplnkovej služby, pričom do celkových nákladov úveru sa nezapočítavajú poplatky za nepovinné poistenie. Tvrdenie súdu, že do celkových nákladov je potrebné zaradiť aj poistné, nakoľko bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom je zjavne nepravdivé a z ničoho nevyplýva, pričom súd prvej inštancie v tomto sa neopiera o žiaden dôkaz, ale ide výlučne o jeho dohad.

7. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 379 - § 381 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie proti rozsudku dôvodné nie je. Vo veci bol v dostatočnom rozsahu zistený skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil

náležitité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

8. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že uzatvorená zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ako aj dôvodnosť aplikácie zákona č. 129/2010 Z. z. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom a rôznymi a rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

9. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. videl v absencii náležitostí uvedených v ust. § 9 ods. 2 písm. k/ citovaného zákona, nakoľko sa jedná o predpoklady použité na výpočet RPMN. K údaju o RPMN odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a je teda najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti, či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca jasne určil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj predpoklady použité pre jej výpočet. Odvolací súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, a preto je potrebné aj z uvedeného dôvodu považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd rešpektujúc výklad Súdneho dvora Európskej únie vo veci C - 42/15, v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS v spojení s čl. 3 písm. m/ tejto Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 uvedenej Smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči poznamenáva, že aj napriek tejto skutočnosti musí byť zachovaná požiadavka dobrej viery v záväzkovo-právnom vzťahu. Žalobca tvrdí, že niektoré náležitosti nie sú uvedené v zmluve, ale vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, odkazujú na ďalší dokument, a to Sadzobník poplatkov, a tieto je banka ako je uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach, oprávnená zmeniť z dôvodov tam uvedených. V tomto smere odvolací súd pripomína závery Ústavného súdu ČR vo veci pod sp. zn. I. ÚS 3512/11, z ktorých vyplýva, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým tomu, aby sa do každej zmluvy neprepisovali dojednaná technického a vysvetľujúceho charakteru. Nemajú však slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednaná, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a u ktorých sa predpokladá, že najskôr uniknú pozornosti spotrebiteľa. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, nekoná v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.

10. Explicitne presné ustanovenie, akým je § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórnych náležitostí uvedených pod písm. k/ § 9 ods. 2 citovaného zákona a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku platný a účinný.

11. Odvolateľ poukazuje na závery Súdneho dvora, podľa ktorého čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s čl. 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

12. Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva únie aplikovať priamo, bezprostredne na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie na otázku priameho účinku Smerníc v spore medzi jednotlivcami, v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie Smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukládajúce povinnosti ako také, sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi

jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec dovoľá svojho práva vyplývajúceho zo Smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie Smernice.

13. V neposlednom rade si však musíme uvedomiť, že Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo EÚ a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným, Súdny dvor EÚ vo veci C-42/15, poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani nevyjadroval k výkladu zákona č. 129/2010 Z.z.

14. Na základe uvedeného je preto správny právny záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

15. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 9.11.2011, na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

16. Podľa § 2 písm. g/ citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

17. V danom prípade sa odvolací nestotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého nemalo dôjsť k vzniku poistenia schopnosti žalovanej splácať úver ako doplnkovej služby v rámci zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z rovnopisu predloženej zmluvy o úvere nesporne vyplýva, že žalovaná mohla uzatvorenie tejto zmluvy odmietnuť. Keďže uzatvorenie poisťnej zmluvy nebolo podmienkou poskytnutia úveru, náklady spojené s jej uzatvorením nemali byť zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa pre účely výpočtu RPMN tak, ako to vyplýva z ust. § 19 ods. 2 a § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z..

18. Keďže uvedená skutočnosť nemá vplyv na správnosť právneho záveru rozsudku súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, odvolací súd tento v jeho napadnutej časti ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p., potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 C.s.p. v spojení s ust. § 255 C.s.p. tak, že nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný a úspešnej žalovanej trovy odvolacieho konania nevznikli.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 2:1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).